

Aktuarerklæring vedr. IBM's firmapensionskasse

Sammenfatning

IBM's pensionskasse er en klassisk tilsagnsaftale. Størrelsen af pensionstilsagnet og økonomien i aftalen er entydigt defineret i aftalen (pensionsregulativet/forsikringsbetingelserne):

Pensionsregulativet hos IBM's firmapensionskasse beskriver en klassisk tilsagnsaftale. Det økonomiske udgangspunkt for aftalegrundlaget er medarbejderens pensionsydelse (pensionstilsagnet) og i regulativet er der en robust beskrivelse af hvorledes man kommer fra størrelsen af årsgagen, anciennitet mv. til fastsættelse af det aftalte pensionstilsagn. Der er dermed en entydig definition og metode til opgørelse af pensionstilsagnet ved alderspensionering ved 65 år.

Fastsættelse af pensionstilsagnet ved udtrædelse af ansættelsesforholdet før alder 65 år (både opsat pension ved 65 år og tidligere pensionsudbetaling ved eks. allerede fra 60 år) er tilsvarende entydigt defineret som en tilsagnsaftale og metoden til reduktion af pensionstilsagnet er klart defineret i aftalen (pensionsregulativet).

Særlig undtagelsesbestemmelse som anvendes ved tidlig tilbagetrækning / opsigelse (før 65 år).

I pensionsregulativet er der ved tidlig pension (før alder 65 år) beskrevet en undtagelsesbestemmelse. Denne bestemmelse har IBM's direktion i årene efter 2007 systematisk anvendt til at reducere det ellers aftalte og entydigt defineret pensionstilsagn. Pensionskassens valgte bestyrelse (de medarbejdervalgte) har oplyst dels at ændring af praksis er sket efter 2007 - og videre at denne praksis betyder at medarbejderne ved tidlig pension mister i niveau 20-30% af det aftalte pensionstilsagn.

Min aktuarvurdering af IBM's praksisændring og denne særlige paragraf beskrevet under opsat pension.

IBM's pensionsregulativ og forsikringsbetingelser er med den indførte praksis (ved tidlige pension end 65 år) ændret til en u-garanteret og uklar defineret økonomisk pensionsaftale.

Generelt er pensionsaftaler inddelt i 2 kategorier:

- Tilsagnsaftaler – som IBM's, hvor gagestørrelsen mv. er de økonomiske parametre.
- Bidragsaftaler – som de moderne aftaler hvor der er aftalt en fastsat indbetalingsprocent af medarbejder gagen.

Med den indførte praksisændring er det nu alene op til IBM's direktion i hvilket omfang de vil efterleve den indgåede tilsagnspensionsaftale. Også objektive aktuarmæssige forhold vil kunne gøre at det i aftalen fastsatte pensionstilsagnet ikke efterleves. Eksempler:

1. IBM kan entydigt beslutte at stoppe den årlige indbetaling til pensionskassen - eller mere drastisk – beslutte af foretage en negative indbetaling (trække penge ud af pensionskassen).

2. Objektive aktuarmæssige forskydninger (styrkelses) af de lovpligtige aktuar pensionsberegningerne vil medføre at der mangler penge i pensionskassen. Det er udgifter som ekstra hensættelser til øgede restlevetider, hensættelser til gagestigninger, hensættelser til uheldig udvikling på aktiemarkedene mm.)

I de beskrevne situationer vil der mangle penge i pensionskassen og ift. IBM's praksis vil det have en direkte (negativ) indflydelse på medarbejdernes pensionstilsagn.

Det er min vurdering at den indførte praksis er i konflikt med intensiverne i en tilsagnsaftalen. Særligt ift. de udtrædelser hvor medarbejderne bliver ufrivilligt opsagt, men sandsynligvis også generelt ved udtrædelse.

Det er min vurdering ikke "god pensionsaftale skik" såfremt IBM med den indførte praksis kan spekulere i medarbejderopsigelser og spare (profitere) de på det ellers aftalte pensionstilsagn.

Det anbefales umiddelbart at indhente Finanstilsynets "god skik" vurdering ift. den indførte praksis med at reducere pensionstilsagn. Det kan dog bemærkes at Finanstilsynet generelt ikke kan tage stilling til aftaleforhold.

På vegne af AFPR

Jørgen Svendsen

